

GEMEENTE TWENTERAND

*Ruimtelijke onderbouwing
Omgevingsvergunning
Flierdijk 4, Den Ham*

December 2016

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

FLIERDIJK 4, DEN HAM

Plannaam: Flierdijk 4, Den Ham
Plantype: Ruimtelijke onderbouwing
Datum: December 2016

*Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO*

t. 0546-45 44 66
e. info@bjz.nu
i. www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	LIGGING VAN HET PROJECTGEBIED	4
1.3	PLANOLOGISCH REGIME	5
1.4	LEESWIJZER	6
HOOFDSTUK 2	DE HUIDIGE EN GEWENSTE SITUATIE	7
2.1	HUIDIGE SITUATIE	7
2.2	GEWENSTE SITUATIE	8
HOOFDSTUK 3	BELEIDSKADER	11
3.1	RIJKSBELEID	11
3.2	PROVINCIAAL BELEID	13
3.3	GEMEENTELIJK BELEID	19
HOOFDSTUK 4	MILIEU-EN OMGEVINGSASPECTEN	22
4.1	GELUID (WET GELUIDHINDER)	22
4.2	BODEMKWALITEIT	23
4.3	LUCHTKWALITEIT	23
4.4	EXTERNE VEILIGHEID	24
4.5	MILIEUZONERING	26
4.6	GEUR	28
4.7	ECOLOGIE	29
4.8	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	31
4.9	WATER	33
HOOFDSTUK 5	UITVOERBAARHEID	34
5.1	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	34
5.2	MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	34
BIJLAGE BIJ DE TOELICHTING		35
BIJLAGE 1	QUICKSCAN NATUURWAARDENONDERZOEK	35

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is eigenaar van twee percelen (hierna: locatie) aan de Flierdijk 4 te Den Ham, in het buitengebied van de gemeente Twenterand. De locatie is ingericht als recreatieterrein (pitch en putt) en als bos. Op het recreatieterrein is een kantine met bijgebouw gesitueerd.

Het plan voorziet in het realiseren van een klimbos en het uitvoeren van recreatieve activiteiten ter plaatse van het huidige bosperceel (derhalve te voorzien van een recreatieve bestemming), een opslaggebouw van 200 m² nabij de bestaande bebouwing, een bedrijfswoning en het planologisch toestaan van volwaardige horeca in de bestaande kantine. In het (klim)bos en op het recreatieterrein worden bouwwerken (geen gebouwen zijnde) met een maximale bouwhoogte van 9 meter gerealiseerd. Tevens is initiatiefnemer voornemens overkappingen en een ingangspoort op het recreatieterrein te plaatsen.

Voorgenomen ontwikkeling betekent een verbetering van de positionering van de recreatieve voorziening (onderscheidend) en een verbreding en kwalitatieve versterking van de bestaande faciliteiten.

Het plan is op basis van de geldende bestemmingsplannen 'Buitengebied partiële herziening Flierdijk Vechtdal Adventure' en 'Buitengebied herziening 2005' niet mogelijk. Tevens biedt het voorontwerp-bestemmingsplan 'Buitengebied Twenterand' onvoldoende gebruiks- en bouw mogelijkheden.

Om initiatiefnemer toekomstperspectief te bieden, is het gewenst de gebruiks- en bouw mogelijkheden van de locatie te verruimen en in het bestemmingsplan 'Buitengebied Twenterand' te verwerken.

Om medewerking te verlenen aan het verwerken van de wijziging in het bestemmingsplan 'Buitengebied Twenterand', zal aangetoond moeten worden dat er vanuit het oogpunt van een 'goede ruimtelijke ordening' geen overwegende bezwaren bestaan tegen de voorgenomen aanpassing. Voorliggende onderbouwing voorziet hierin.

1.2 Ligging van het projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Flierdijk 4 in het buitengebied van de gemeente Twenterand. De locatie is kadastraal bekend als gemeente Den Ham, sectie N, nummers 1287 en 914. In afbeelding 1.1 is de ligging van het projectgebied aangegeven. Het projectgebied is met rood omkaderd.

Afbeelding 1.1: Ligging van het projectgebied (Bron: ArcGIS)

1.3 Planologisch regime

1.3.1 Algemeen

De locatie is gelegen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan 'Buitengebied partiële herziening Flierdijk Vechtdal Adventure' (door de gemeenteraad van Twenterand vastgesteld op 25 november 2004 en door Gedeputeerde Staten van Overijssel goedgekeurd op 9 maart 2005) en het bestemmingsplan 'Buitengebied herziening 2005' (door de gemeenteraad van Twenterand vastgesteld op 7 november 2006 en door Gedeputeerde Staten van Overijssel goedgekeurd op 25 juni 2007).

In afbeelding 1.2 is het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied partiële herziening Flierdijk Vechtdal Adventure' weergegeven en in afbeelding 1.3 is een uitsnede van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied herziening 2005' opgenomen.

Afbeelding 1.2: Plankaart 'Buitengebied partiële herziening Flierdijk Vechtdal Adventure' (Bron: Gemeente Twenterand)

Afbeelding 1.3: Uitsnede plankaart 'Buitengebied, herziening 2005' (Bron: Gemeente Twenterand)

1.3.2 Beschrijving bestemming(en) en aanduiding(en)

Op basis van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied partiële herziening Flierdijk Vechtdal Adventure' is het recreatieterrein bestemd met de bestemming 'Actieve recreatie' en de aanduidingen 'pitch en putterrein', 'buitensportactiviteitenterrein' en 'parkeerterrein'. Daarnaast is het toegestaan om gebouwen binnen het bouwvlak te realiseren. Het bebouwingsoppervlak van het gebouw (kantine) mag ten hoogste 220 m² bedragen en die van het bijgebouw (schuur) ten hoogste 60 m². Buiten het bouwvlak mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gerealiseerd. Bedrijfswoningen zijn niet toegestaan.

Op basis van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied herziening 2005' is het bosperceel bestemd met de bestemming 'bos en natuurgebied' en de lettercode 'B'. Deze gronden zijn bedoeld voor bos, alsmede bosbouw. Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde met een hoogte van maximaal 2 meter worden gerealiseerd.

1.3.3 Strijdigheid en gewenst planologisch regime

De gemeente Twenterand is, ten tijde van het schrijven van deze ruimtelijke onderbouwing, bezig met het actualiseren van het bestemmingsplan voor het buitengebied. In het voorontwerp-bestemmingsplan heeft het recreatieterrein de bestemming 'Recreatie' en de aanduiding 'pitch & putt'. Op basis van de bestemming 'Recreatie' en de aanduiding 'pitch & putt' is actieve dagrecreatie en pitch en putt toegestaan. Ter plaatse van de aanduiding 'pitch & putt' mogen gebouwen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd met een maximale oppervlakte van 280 m². Bedrijfswoningen zijn hier niet toegestaan.

Het bosperceel heeft de bestemming 'Bos' toegewezen gekregen. Gronden met deze bestemming zijn bedoeld voor bos en bosbouw, het behoud van natuurwaarden en landschapswaarden en extensieve recreatie. Gebouwen zijn hier niet toegestaan en de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen zijnde mag maximaal 2 meter bedragen.

Gelet op het vorenstaande biedt het voorontwerp-bestemmingsplan onvoldoende gebruiks- en bouw mogelijkheden.

In dit geval zal het toestaan van de ruimere gebruiks- en bouw mogelijkheden van de locatie in de actualisatie van het bestemmingsplan 'Buitengebied Twenterand' worden verwerkt.

1.4 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de huidige en gewenste situatie in het projectgebied gegeven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van rijk, provincie en de gemeente Twenterand beschreven. Hoofdstuk 4 gaat in op alle relevante milieu- en omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project.

HOOFDSTUK 2 DE HUIDIGE EN GEWENSTE SITUATIE

2.1 Huidige situatie

De locatie aan de Flierdijk 4 te Den Ham ligt ten zuidoosten van de kern Den Ham in het buitengebied van de gemeente Twenterand. De omliggende omgeving bestaat voornamelijk uit agrarische cultuurgronden, bospercelen, woonerven, agrarische erven en recreatieparken (Bungalowpark de Lourenshoeve, De Posthoeve en groepsaccommodatie Melody Ranch). Daarnaast is de Dierenkliniek Den Ham ten noordwesten van het projectgebied gevestigd. De belangrijkste structuurdragers in de omgeving betreffen het bosgebied de 'Zandstuve', de Daarleseweg (N751) en het 'Zwolsekanaal'.

Het projectgebied omvat het bestaande recreatieterrein en het aanliggende bosperceel aan de Flierdijk. Aan de noordzijde van het projectgebied ligt Bungalowpark de Lourenshoeve. Het projectgebied en het bungalowpark worden gescheiden door de Flierdijk. Aan de oostzijde is het projectgebied begrensd door agrarische cultuurgrond, aan de zuidzijde door bos en aan de westzijde door bos en agrarisch cultuurgrond. In afbeelding 2.1 is een luchtfoto van de omgeving opgenomen (projectgebied is met rood omkaderd).

Afbeelding 2.1: Luchtfoto van de omgeving van het projectgebied (Bron: ArcGIS)

Het recreatieterrein is grotendeels ingericht als pitch en putt-terrein. Het overige deel is functioneel ingericht als parkeergelegenheid en in- en uitrit. Op het recreatieterrein staat een kantine van circa 220 m² met een bijgebouw van circa 60 m². Het aanliggende bosperceel is momenteel niet in gebruik ten behoeve van een recreatieve functie. In afbeelding 2.2 is een luchtfoto van het projectgebied opgenomen.

Afbeelding 2.2: Luchtfoto projectgebied (Bron: ArcGIS)

2.2 Gewenste situatie

2.2.1 Verruiming gebruiksmogelijkheden

Het plan voorziet in het realiseren van een klimbos en het uitvoeren van recreatieve activiteiten ter plaatse van het huidige bosperceel, een opslaggebouw van 200 m² nabij de bestaande bebouwing, een bedrijfswoning en het planologisch toestaan van volwaardige horeca in de bestaande kantine. In het (klim)bos en op het recreatieterrein worden bouwwerken (geen gebouwen zijnde) met een maximale bouwhoogte van 9 meter gerealiseerd. Tevens is initiatiefnemer voornemens overkappingen en een ingangspoort op het recreatieterrein te plaatsen.

Klimbos en recreatieve bestemming

Initiatiefnemer is voornemens een klimbos in het bestaande bosperceel te realiseren. Het klimbos zal bestaan uit kabels, touwen, ladders en houten platforms tot een maximale hoogte van 9 meter. Via diverse touwbruggen zullen gasten zich van boom naar boom bewegen. Het bevestigingssysteem voor de hindernissen, houten platforms en het lifeline systeem zal op een boomvriendelijke manier worden aangebracht. Tevens zal het bosperceel aangewend worden ten behoeve van recreatieve spelen zoals Outdoor Lasergamen en Archery Tag. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de aanwezige natuurlijke elementen om natuurlijke schuilplaatsen te creëren. Om de recreatieve activiteiten mogelijk te maken worden de gronden binnen het bosperceel voorzien van een passende recreatieve bestemming. Initiatiefnemer heeft echter niet de intentie om het bos te onevenredig aan te tasten. Het bosperceel is namelijk een toegevoegde waarde voor het recreatieve bedrijf. De passende recreatieve bestemming is uitsluitend bedoeld ten behoeve van de voornoemde recreatieve activiteiten.

Extra bouwmogelijkheden recreatieterrein

Op het recreatieterrein zal een bijgebouw van 200 m² ten behoeve van de opslag van materialen worden gerealiseerd, aangezien de reeds aanwezige bebouwing daar niet de ruimte voor biedt. Het bestaande gebouw

is namelijk in gebruik als kantine behorende bij het recreatieterrein en het bestaande bijgebouw is van onvoldoende omvang om het benodigde materiaal te kunnen opslaan.

Verder worden op het recreatieterrein bouwwerken gerealiseerd ten behoeve van de toekomstige recreatieve activiteiten. De hoogte van de bouwwerken zal maximaal 9 meter bedragen. Tevens worden op het recreatieterrein overkappingen en een ingangspoort geplaatst. De overkappingen worden gerealiseerd ten behoeve van de recreatieve activiteiten.

Volwaardige horeca bestaande kantine

Initiatiefnemer wil graag de bestaande kantine gebruiken voor horeca-activiteiten. Hierbij gaat het zowel om horeca als hoofdactiviteit en als nevenactiviteit. Het betreft hier dan ook het verbreden van de horeca-mogelijkheden. Het toestaan van volwaardige horeca op de bestaande kantine past bij de toekomstige activiteiten en omvang van de locatie.

Bedrijfswoning

Bij initiatiefnemer bestaat er de noodzaak om een bedrijfswoning op locatie te kunnen realiseren. De toekomstige (bedrijfs)activiteiten zijn erg intensief, gevarieerd en soms onvoorspelbaar en spelen zich op vrijwel alle dagdelen (vroeg ochtend tot late avond) af. De permanente aanwezigheid van initiatiefnemer is daarom noodzakelijk voor het op een goede wijze exploiteren van het bedrijf en begeleiden van de activiteiten. Deze bedrijfswoning zal op de gronden van het recreatieterrein worden gerealiseerd.

Tot slot wordt opgemerkt dat bovengenoemde functies, gelet op de ligging van het projectgebied en de al aanwezige functies, als passend worden geacht. Tevens wordt opgemerkt dat de recreatie- en toerismesector als een groeimarkt in Twenterand wordt gezien. Afbeelding 2.3 geeft weer hoe de nieuwe situatie eruit komt te zien en waar de activiteiten gaan plaatsvinden.

Afbeelding 2.3: Situatieschets (Bron: BJZ.nu)

2.2.2 Verkeer & Parkeren

Bij het opstellen van bestemmingsplannen moet rekening worden gehouden met de verkeersgeneratie en de parkeerbehoefte die ontstaat door een nieuwe ontwikkeling. In dit geval wordt voor wat betreft de verkeersgeneratie en parkeerbehoefte aangesloten bij de meest recente landelijke parkeercijfers op basis van de publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317 (oktober 2012)' van het CROW.

Het aantal verkeersbewegingen zal gelet op de verruimde gebruiks- en bouw mogelijkheden toenemen. De toename zal echter beperkt zijn aangezien in de huidige situatie ook een recreatieterrein (pitch en putt-

terrein) aanwezig is. De beperkte toename van het aantal verkeersbewegingen zal hoofdzakelijk worden veroorzaakt door het nieuwe klimbos, maar ook door de horeca-activiteiten. Daarnaast zal de bedrijfswoning een toename van het aantal verkeersbewegingen veroorzaken, maar gezien de overige functies op de locatie zal deze toename niet significant zijn.

De locatie is gelegen aan de Flierdijk. Deze weg sluit op circa 230 meter afstand aan op de Daarleseweg (N751). De voornoemde wegen kunnen een beperkte toename van verkeersbewegingen opvangen en veilig afwikkelen. Gelet op de beperkte toename van het aantal verkeersbewegingen wordt gesteld dat er vanuit verkeerskundig oogpunt geen bezwaren zijn tegen de in deze onderbouwing besloten ontwikkeling

Wat betreft de parkeerbehoefte kan gesteld worden dat deze beperkt zal toenemen. De verruimde gebruiks- en bouw mogelijkheden (klimbos/recreatiebestemming, horeca-activiteiten en bedrijfswoning) veroorzaken geen significante toename van de parkeerbehoefte. Daarnaast wordt geconstateerd dat in de huidige situatie ook al een recreatieterrein (pitch en putt-terrein) aanwezig is. Verder wordt geconstateerd dat de locatie van voldoende omvang is, om de mogelijk extra benodigde parkeerplaatsen te kunnen opvangen. Tot slot wordt opgemerkt dat in de actualisatie bestemmingsplan 'Buitengebied Twenterand' is vastgelegd dat op eigen terrein voldoende ruimte aangebracht moet zijn voor het parkeren en laden en lossen die de beoogde functies met zich mee brengen.

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit projectgebied geldende uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

3.1.1.1 Algemeen

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

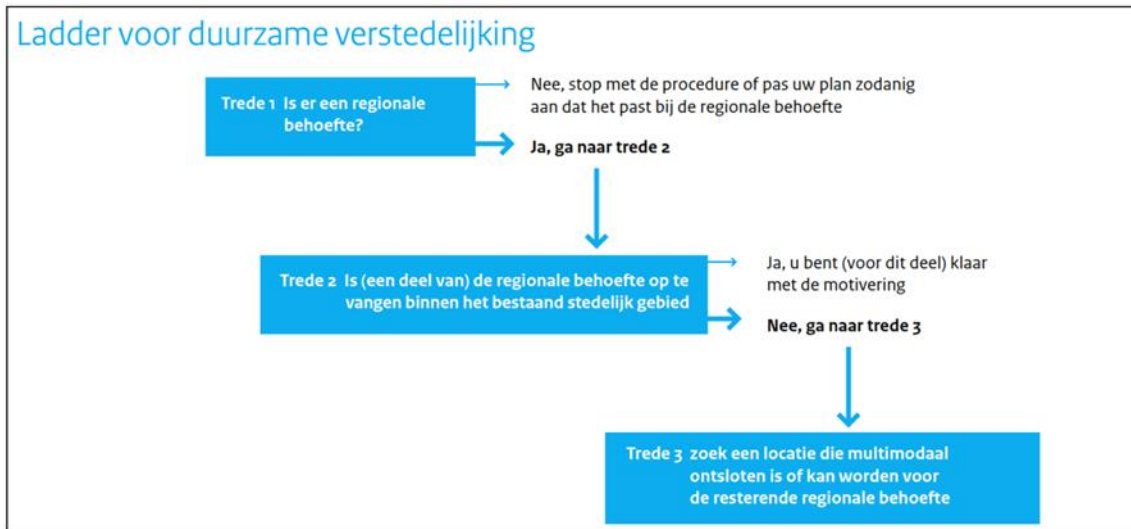
Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijn (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenergienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

3.1.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij dient de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling te worden aangetoond. De ladder kent drie treden die achter elkaar worden doorlopen.

Afbeelding 3.1: Ladder voor duurzame verstedelijking (Bron: Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

3.1.2 Conclusie

Het rijksbeleid laat zich niet specifiek uit over dergelijke kleinschalige ontwikkelingen. De planologische wijziging raakt geen rijksbelangen zoals opgenomen in de SVIR. Wat betreft de ‘Ladder voor duurzame verstedelijking’ wordt opgemerkt dat de drie treden (behoefte, bestaand stedelijk gebied en bouwen buiten bestaand stedelijk gebied) van toepassing zijn bij ‘nieuwe stedelijke ontwikkelingen’ (3.1.6 Bro). Er zijn inmiddels meerdere gerechtelijke uitspraken geweest over deze begripsdefinitie.

Planologische wijziging bestaande kantine

Wat betreft het verbreden van de horeca-mogelijkheden in de bestaande kantine wordt verwezen naar onderstaande uitspraak van de Raad van State. Indien er in het geheel geen sprake is van toename van het ruimtebeslag (bijv. bij functiewijziging), dan is de Afdelingslijn dat er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Zo overweegt de Afdeling in haar uitspraak van 10 december 2014¹:

“12.6. Het betoog van Lunchroom Deli en andere dat het plan in zoverre in strijd is met artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro, omdat is voorzien in een functiewijziging binnen de bestaande bebouwing, kan niet slagen. In deze situatie is geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het Bro, aangezien de bebouwing reeds aanwezig is en er geen nieuw beslag op de ruimte plaatsvindt. Van belang daarbij is dat het plan naar het oordeel van de Afdeling slechts is gericht op een verruiming van de gebruiksmogelijkheden.”

Dit wordt enigszins genuanceerd in een meer recente uitspraak² van de Raad van State d.d. 18 februari 2015, waarbij sprake is van een uitbreiding van de planologische gebruiksmogelijkheden van feitelijk bestaande units in een bedrijfsverzamelgebouw. De Afdeling overweegt: *“Voor zover [appellant sub 1] en anderen betogen dat in de Staat van bedrijfsactiviteiten deels bedrijfsactiviteiten staan genoemd waarvoor de units in de bedrijfsverzamelgebouwen niet eerder mochten worden verhuurd, oordeelt de Afdeling dat het plan hiermee niet voorziet in een zodanige functiewijziging dat om die reden sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Zoals zij eerder heeft overwogen (uitspraak van 10 december 2014 in zaak nr. 201310814/1/R1) is daarbij van belang dat met een verruiming van de gebruiksmogelijkheden geen nieuw beslag op de ruimte plaatsvindt.”*

Het onderstreepte ‘zodanige functiewijziging’ suggereert dat er functiewijzigingen – zonder enige toename van bebouwing – kunnen zijn die wel ‘zodanig’ zijn, dat zij kunnen worden aangemerkt als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Een functiewijziging ‘sec’ die van invloed is op het woon-, leef- en ondernemersklimaat

¹ 201310814/1/R1

² 201311211/1/R3

elders, door die invloed kan kwalificeren als ‘zodanige functiewijziging’, zodat sprake is van een Ladderplichtige stedelijke ontwikkeling.

Gelet op het feit dat:

- er geen sprake is van nieuw beslag op de ruimte;
- er sprake is van een verruiming van de gebruiksmogelijkheden in bestaande bebouwing;
- er sprake is van een aanvaardbare ontwikkeling, die in het kader van een ‘goede ruimtelijke ordening’ aanvaardbaar is;

kan gesteld worden dat er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling en toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking achterwege kan blijven.

Bedrijfswoning

Op het realiseren van woningen zijn ondermeer de uitspraken ABRvS 27 augustus 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3223 en ABRvS 11 juni 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2077 van toepassing. Uit deze uitspraken blijkt dat het realiseren van respectievelijk 4 en 7 woningen niet wordt gezien als stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, Bro. In voorliggend geval is de ladder voor duurzame verstedelijking dan ook niet van toepassing aangezien sprake is van het realiseren van een enkele woning.

Wat betreft het opslaggebouw wordt gesteld dat het van dusdanig kleine aard is, dat het niet kan worden aangemerkt als stedelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is ten opzichte van het opslaggebouw de ladder voor duurzame verstedelijking dan ook niet van toepassing.

Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van strijd met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel en de daarbij behorende Omgevingsverordening Overijssel.

3.2.1 Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is het integrale provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. In 2009 is de Omgevingsvisie en -verordening 2009 vastgesteld. Naar aanleiding van monitoring en evaluaties is de Omgevingsvisie en -verordening op onderdelen geactualiseerd. De Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening is op 3 juli 2013 vastgesteld door Provinciale Staten en op 1 september 2013 in werking getreden.

3.2.2 Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

3.2.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in de Omgevingsvisie Overijssel geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving.

Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten:

1. generieke beleidskeuzes;
2. ontwikkelingsperspectieven;
3. gebiedskenmerken.

Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

3.2.3.1 Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen nodig dan wel mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een behoefte aan een bepaalde voorziening. Ook wordt in deze fase de zgn. 'SER-ladder' gehanteerd. Deze komt er kort gezegd op neer dat eerst bestaande bebouwing en herstructurering worden benut, voordat er uitbreiding kan plaatsvinden.

Andere generieke beleidskeuzes betreffen de reserveringen voor waterveiligheid, randvoorwaarden voor externe veiligheid, grondwaterbeschermingsgebieden, bescherming van de ondergrond (aardkundige en archeologische waarden), landbouwontwikkelingsgebieden voor intensieve veehouderij, begrenzing van Nationale Landschappen, Natura 2000-gebieden, Ecologische Hoofdstructuur en verbindingzones enzovoorts. De generieke beleidskeuzes zijn veelal normstellend.

3.2.3.2 Ontwikkelingsperspectieven.

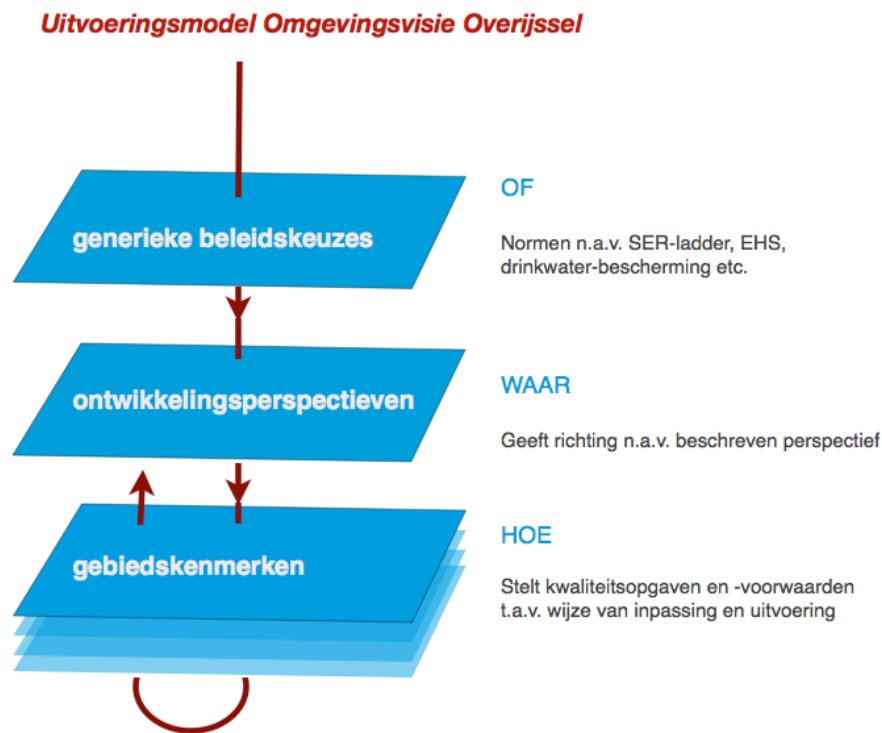
Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelingsperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities.

De ontwikkelingsperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent doorvertaald in de ontwikkelingsperspectieven. De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en bieden de nodige flexibiliteit voor de toekomst.

3.2.3.3 Gebiedskenmerken.

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag 'hoe' een ontwikkeling invulling krijgt.

Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden gezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden. Afbeelding 3.2 geeft dit schematisch weer.

Afbeelding 3.2: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

3.2.4 Toetsing van het initiatief aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Indien het concrete initiatief wordt getoetst aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld.

3.2.4.1 Generieke beleidskeuzes

Ten aanzien van de generieke beleidskeuzes is artikel 2.1.4 'Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik' van belang. Gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling is de 'Kwaliteitsimpuls Groene omgeving' niet van toepassing. Artikel 2.1.4 uit de Omgevingsverordening Overijssel wordt hierna beschreven en getoetst.

Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik (Artikel 2.1.4)

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in andere dan stedelijke ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verhardten leggen op de groene omgeving wanneer aannemelijk is gemaakt:

- dat (her)benutting van bestaande bebouwing in de groene omgeving in redelijkheid niet mogelijk is;
- dat mogelijkheden voor combinatie van functies op bestaande erven optimaal zijn benut.

In de Omgevingsverordening Overijssel is het begrip 'groene omgeving' nader gedefinieerd als: *de gronden die niet vallen onder bestaand bebouwd gebied.*

Gelet op het feit dat de locatie binnen een bestemmingplan voor het buitengebied valt, is artikel 2.1.4 van toepassing.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.1.4 van de Omgevingsverordening Overijssel

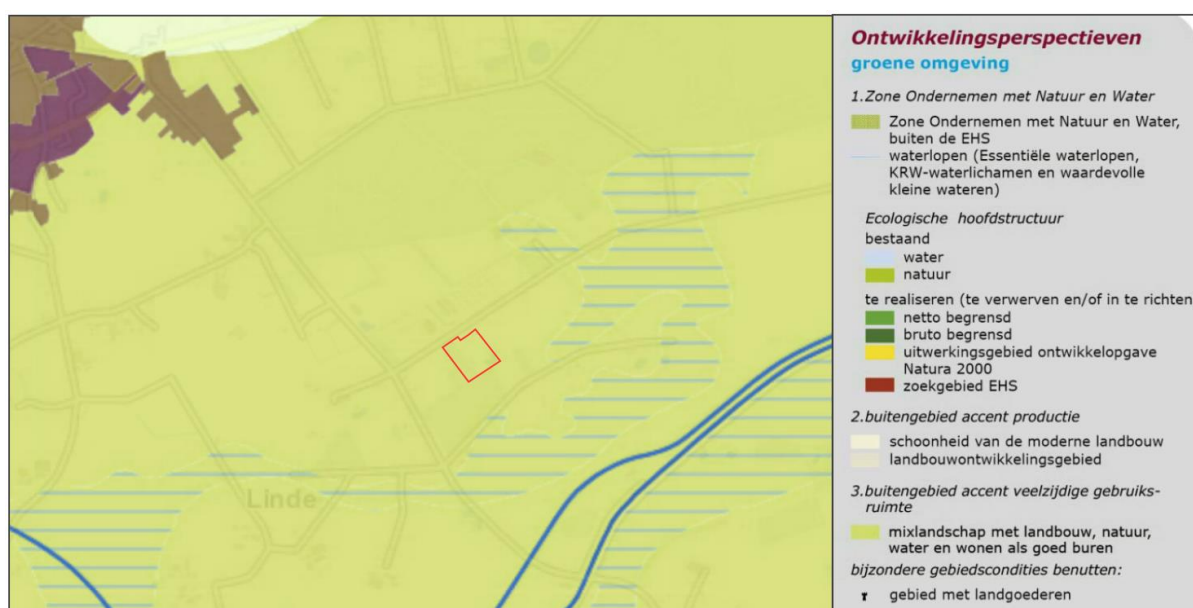
De principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik zijn een variant op de SER-ladder ten behoeve van de toepassing binnen de groene omgeving. Gesteld wordt dat met de beoogde ontwikkeling optimaal gebruik wordt gemaakt van de bestaande bebouwing. Daarnaast is er sprake van een lichte toename van extra

ruimtebeslag door bouwen op de groene omgeving. Het verder (her)benutten van bestaande bebouwing in de groene omgeving is niet mogelijk, aangezien de beschikbare bebouwing op de locatie volledig wordt benut en het gebruiken van meerdere locaties niet logisch is. Daarnaast worden er op de locatie voldoende functies gecombineerd.

Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik.

3.2.4.2 Ontwikkelingsperspectieven

In dit geval zijn vooral de ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving van belang. In de groene ruimte gaat het – kort door de bocht – om het behoud en de versterking van het landschap en het realiseren van de groenblauwe hoofdstructuur alsmede om de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw en andere economische dragers. Het projectgebied behoort tot het ontwikkelingsperspectief 'Buitengebied accent veelzijdige gebruikruimte – Mixlandschap', zoals weergegeven in afbeelding 3.3 (projectgebied is met rood omkaderd).

Afbeelding 3.3: Uitsnede ontwikkelingsperspectievenkaart Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

'Buitengebied accent veelzijdige gebruikruimte – mixlandschap'

In dit ontwikkelingsperspectief is sprake van verweving van functies. Het betreffen gebieden voor gespecialiseerde landbouw en mengvormen van landbouw met andere functies (recreatie-zorg, natuur, water) en bijzondere woon-, werk- en recreatiemilieus die de karakteristieke gevarieerde opbouw van de cultuurlandschappen in deze gebieden versterken.

Toetsing van het initiatief aan het 'Ontwikkelingsperspectief'

Dit project voorziet in het verruimen van de gebruiksmogelijkheden van een bestaand gebouw (kantine). Daarnaast voorziet het project in het toevoegen van een woonfunctie en het uitbreiden van de recreatieve mogelijkheden. Het verruimen van de gebruiksmogelijkheden en het toevoegen van een aantal verschillende functies in het mixlandschap kan als passend worden aangemerkt. Daarnaast worden de bestaande gebouwen met dit initiatief optimaal hergebruikt.

De voorgenomen ontwikkelingen vormen geen belemmering ten aanzien van de bedrijfsvoering van omliggende (agrarische) bedrijven. Met dit plan wordt bijgedragen aan de sociaal-economische vitaliteit van de omgeving, door het recreatieve aanbod uit te breiden. Geconcludeerd wordt dat de ontwikkelingsperspectief zich niet verzetten tegen de voorgenomen ontwikkeling.

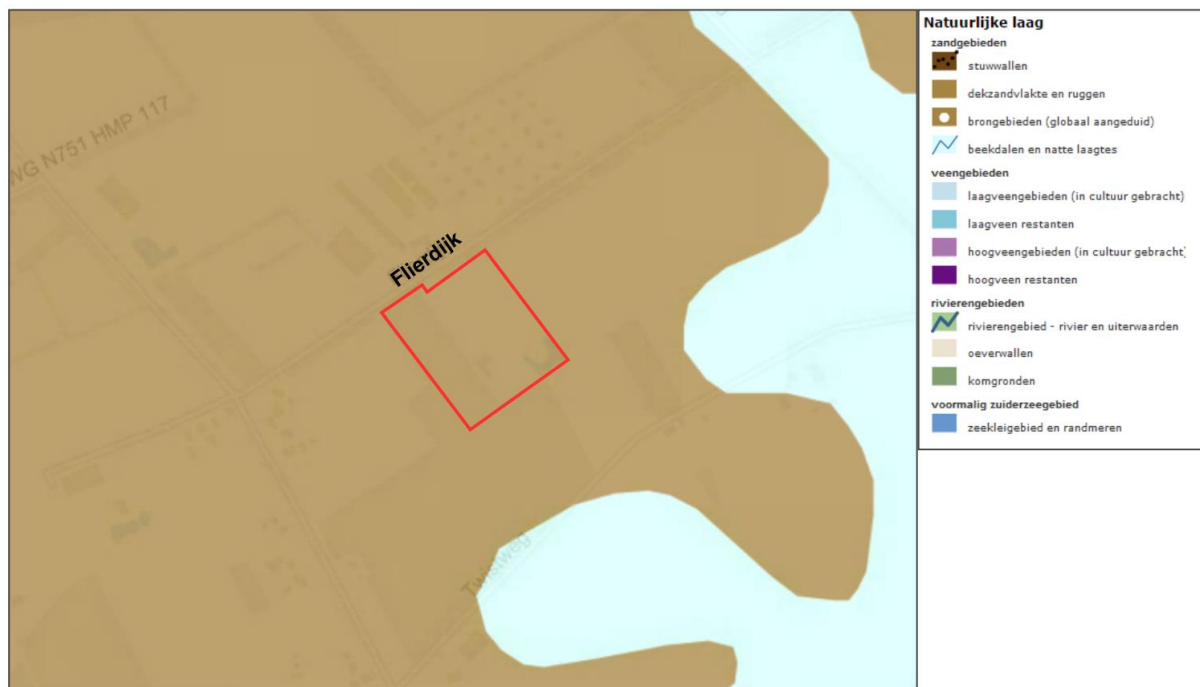
3.2.4.3 Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. De ‘Stedelijke laag’ en de ‘Lust- en leisurelaag’ worden in dit geval buiten beschouwing gelaten, aangezien voor de locatie en de aangrenzende gronden geen specifieke eigenschappen gelden. Hierna zijn de van toepassing zijnde gebiedskenmerken aangegeven:

1. De ‘Natuurlijke laag’

Overijssel bestaat uit een rijk en gevarieerd spectrum aan natuurlijke landschappen. Deze vormen de basis voor het gehele grondgebied van Overijssel. Het beter afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag kan ervoor zorgen dat de natuurlijke kwaliteiten van de provincie weer mede beeldbepalend worden. Ook in steden en dorpen bij voorbeeld in nieuwe waterrijke woonmilieus en nieuwe natuur in stad en dorp.

De locatie is op de gebiedskenmerkenkaart de ‘Natuurlijke laag’ aangeduid met het gebiedstype ‘Dekzandvlakte en ruggen’. In afbeelding 3.4 is dit weergegeven.

Afbeelding 3.4: Natuurlijke laag (Bron: Provincie Overijssel)

‘Dekzandvlakte en ruggen’

De afwisseling van opgewaaide ruggen en uitgesleten beekdalen en de daarbij horende hoogteverschillen kenmerken de dekzandvlaktes van Overijssel. Opvallend is de overwegend oost-west georiënteerde richting van ruggen en dalen. Dekzandvlaktes en ruggen dienen een beschermende bestemming te krijgen gericht op de instandhouding van het huidige reliëf. Als ontwikkelingen plaatsvinden dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar maken en beleefbaar maken van hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn uitgangspunt bij inrichting. De strekkingsrichting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, dient uitgangspunt te zijn. Hiermee dient bij de planuitwerking rekening te worden gehouden.

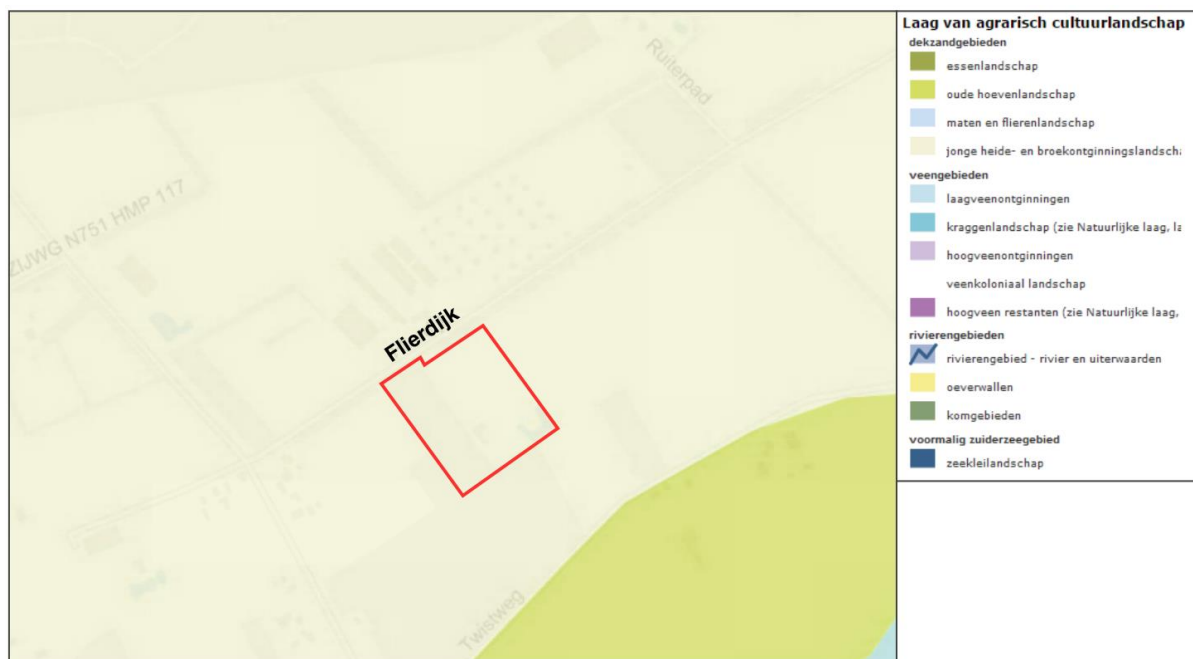
Toetsing van het initiatief aan de ‘Natuurlijke laag’

Het gehele projectgebied ligt binnen het gebiedstype ‘Dekzandvlakte en ruggen’. De aard en omvang van dit plan is van een beperkte omvang. Het terrein is hoofdzakelijk in gebruik als recreatieterrein en het nog aanwezige natuurlijke reliëf in de omgeving wordt met dit plan dan ook niet aangetast. Gesteld kan worden dat de ontwikkeling in overeenstemming is met het gestelde in de ‘Natuurlijke laag’.

2. De 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap'

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Hierbij hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel zijn we ze in de loop van de tijd gaan waarderen om hun ruimtelijke kwaliteiten. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling worden gewaardeerd. De ambitie is gericht op het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen door óf versterking óf behoud óf ontwikkeling of een combinatie hiervan.

De locatie is op de gebiedskenmerkenkaart de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap' aangeduid met het gebiedstype 'Jonge heide- en broekontginningslandschap'. In afbeelding 3.5 is dit weergegeven.

Afbeelding 3.5: Laag van het agrarisch cultuurlandschap (Bron: Provincie Overijssel)

'Jonge heide- en broekontginningslandschap'

Kenmerkend voor het jonge heide- en broekontginningslandschap waren oorspronkelijk de grote oppervlakte aan – voormalige – natte en droge heidegronden. Deze waren functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap; hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal; in de stal bemeste plaggen dienden als structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Ten opzichte van omliggend essen- en hoevenlandschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld. Wegen zijn lanen met lange rechtstanden. Vaak zijn het 'inbreidings'landschappen met rommelige driehoekstructuren als resultaat. Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

Toetsing van het initiatief aan de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap'

Met voorliggende ontwikkeling blijven de dragende lineaire structuren, in de vorm van lanen, waterlopen en de kenmerkende ruimtematen, in stand. De ontwikkeling zal in zijn geheel plaatsvinden op het bestaande recreatieterrein en in het bestaande bosperceel. Geconcludeerd wordt dat de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap' zich niet verzet tegen de voorgenomen ontwikkeling.

3.2.5 Conclusie toetsing van het initiatief aan het provinciaal beleid

Geconcludeerd wordt dat de ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening Overijssel verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Twenterand

3.3.1.1 Algemeen

De 'Structuurvisie Twenterand', vastgesteld door de gemeenteraad op 19 juli 2011, spreekt zich uit over de hoofdlijnen van de ruimtelijke ontwikkelingen van de gehele gemeente. Doel is om verschillende belangen, bijvoorbeeld tussen uitbreiding en inbreiding of tussen verkeer en landschap, zorgvuldig af te wegen en een gezamenlijk beeld over de gewenste ontwikkeling te krijgen. Een structuurvisie biedt een geïntegreerde benadering van het sectorale beleid en een herijking van bestaande (soms aan herziening toe zijnde) plannen. De structuurvisie is gefundeerd op uitgangspunten die voortkomen uit een inventarisatie en analyse van de bestaande situatie, het bestaande beleid en onderzoeken en prognoses.

3.3.1.2 Visie op Twenterand

De gemeente Twenterand heeft besloten om in te zetten op de specifieke kernkwaliteiten van de verschillende kernen en landschappen die Twenterand rijk is. Geconcludeerd is dat er nog behoefte is aan beperkte extra woningbouw en bedrijventerreinen. De gemeente past de zogenaamde SER-ladder toe. Er wordt niet ongebreideld uitgebreid of ingebreed, maar er wordt zorgvuldig omgegaan met de bestaande kwaliteiten van zowel landschap als bebouwing. Ontwikkelingsruimte zoeken wordt in eerste instantie binnen de bestaande kernen of in de randen gezocht. Daarbij gaat het dan om ontwikkelingen in kleine eenheden, passend bij de schaal van het onderliggende gebied die bovendien als overzichtelijke en afgeronde gehelen kunnen worden gerealiseerd.

De visie op de gemeente Twenterand is uitgewerkt in een aantal specifieke punten, te weten:

- Duurzaamheid
- Werken
- Voorzieningen
- Recreatie en toerisme
- Wonen
- Infrastructuur en mobiliteit
- Stedenbouw, water, landschap en ecologie

Gezien de ontwikkeling is vooral het thema 'recreatie en toerisme' van belang.

3.3.1.3 Recreatie en toerisme

Het beleid omtrent recreatie en toerisme is voornamelijk gericht op uitbreiden. Het uitbreiden van toerisme is een belangrijke kans om nieuwe werkgelegenheid te creëren en de uitstraling en levendigheid in Twenterand te verhogen. De gemeente wil ruimte bieden om deze kansen te realiseren, wanneer ze passen binnen de geschetste kaders.

3.3.2 Nota Platteland

3.3.2.1 Algemeen

In de 'Nota Platteland' zijn randvoorwaarden opgenomen die betrekking hebben op de ruimtelijke ordening, waarbij gestreefd wordt naar een leefbaar en economisch en sociaal sterk platteland. In de nota worden kaders gesteld voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied. In de nota is het vizier gericht op de periode 2020 – 2025.

Een belangrijk uitgangspunt van de gemeente is dat diverse ontwikkelingen op het terrein van wonen, werken en recreëren op het platteland mogelijk kunnen worden gemaakt, onder de voorwaarde dat een tegenprestatie wordt geleverd waardoor de uitstraling van het geheel verbetert.

3.3.2.2 Niet-agrarische activiteiten

De Nota Platteland richt zich vooral op te verwachten ontwikkelingen bij de stoppende agrarische bedrijven. Echter geeft de Nota Platteland wel een beleidsrichting op verschillende punten zoals 'horeca' en 'detailhandel' en de 'vestiging van een bedrijf (na bedrijfsbeëindiging van een agrarisch bedrijf)'.

In dit geval is 'horeca in het buitengebied' van belang. In het buitengebied is sprake van een drietal vormen van horeca-activiteiten.

1. Horeca als (bedrijfs-)bestemming:
Dit zijn bedrijven die horeca als functie hebben en als zodanig bestemd zijn in het bestemmingsplan. Deze bedrijven zijn gericht op het aantrekken van bezoekers van buiten en dus extern gericht, bijvoorbeeld een partycentrum.
2. Horeca als nevenactiviteit: Dit zijn bedrijven met een horeca-activiteit ondergeschikt aan de in het bestemmingsplan aangeduide.
Hoofdactiviteit, bijvoorbeeld een theetuin of een boerderijterras.
3. Ondersteunende horeca ten behoeve van de nevenactiviteit:
Dit zijn bedrijven met een horeca-activiteit als ondersteuning van een nevenfunctie anders dan horeca. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een educatieve activiteit op een boerderij. Hier is een directe relatie tussen de ondersteunende horeca voor die nevenfunctie en de hoofdfunctie (bijvoorbeeld consumpties tijdens een rondleiding op een bedrijf, bij boerengolf, bij een workshop, of proeven van producten van het agrarisch bedrijf). Kortom, het gaat om intern gerichte horeca. De horeca-activiteit is hier ondersteunend aan de nevenactiviteit.

Op dit moment zijn er zeven 'horecabedrijven' op het platteland, die formeel niet als zodanig bestemd zijn, maar waarbij de horeca als nevenactiviteit of als ondersteunende horeca bij een andere bestemming is geregeld. In de praktijk echter hebben al deze bedrijven wel de accommodatie voor het ontvangen van groepen ten behoeve van feesten/partijen. Kennelijk wordt voorzien in een behoefte. De gemeente wil in het nieuwe bestemming Buitengebied de passende bestemming Horeca (al dan niet gedeeltelijk) mogelijk maken voor deze ondernemingen. De bestemming wordt dan een die bij hun huidige activiteiten en omvang passend is. Daarmee dient dan uiteraard ook aan de bijbehorende wetten regelgeving te worden voldaan.

3.3.2.3 Vrijetijd, recreatie en toerisme

De Nota Platteland richt zich ook op vrijetijd, recreatie en toerisme. De recreatie- en toerismesector wordt als een groeimarkt in Twenterand gezien. De sector speelt zicht voor een belangrijk deel af op het platteland. Deze sector draagt bij aan een economisch sterk platteland. Het kerngebied op toeristisch vlak ligt rond de Zandstuve, Den Ham en Vroomshoop. De ontwikkeling daarvan biedt veel toeristische kansen, zeker als er verbindingen komen met omliggende gemeenten.

Alhoewel recreatie en toerisme in zijn algemeenheid geen grote groeimarkt is, blijken er voor de gemeente Twenterand wel degelijk goede kansen te zijn om deze verder te ontwikkelen. De kansen zijn een continue ontwikkeling en afstemming van het product op de wensen van de klant. Hier tegenover staat, dat de budgetten die de overheden beschikbaar stellen voor recreatie en toerisme op korte termijn onder druk komen te staan. Nadrukkelijk betekent dit dat ondernemers meer aan zet komen. Om de kansen te verzilveren, is het belangrijk dat ondernemers de ruimte nemen en krijgen om te ondernemen. Hierbij is een goede onderlinge samenwerking en een goede samenwerking met de (gemeentelijke) overheid noodzakelijk.

In de Nota Platteland wordt ook de 'Nota Vrijetijdseconomie (2013)' aangehaald. In deze nota zijn 8 doelstellingen geformuleerd om de ambitie te behalen. Deze zijn:

1. Inzetten op samenwerken, verbinden en afstemmen tussen diverse partijen;
2. Investeren in promotie/marketing en herkenbaarheid van Twenterand;
3. Ontwikkelen, kansen benutten en versterken van het dagrecreatieve product;

4. Integreeren van cultuur en sport in het recreatieve toeristische aanbod;
5. Ontwikkelen en versterken van het verblijfsrecreatieve product;
6. Door samenwerking toeristen langer en vaker naar de gemeente laten komen;
7. Verbeteren van fysieke verbindingen, zowel binnen Twenterand als met andere gebieden;
8. Verbeteren van ruimtelijke kwaliteit en beleving.

Als zowel dagrecreatie, verblijfsrecreatie als horecavoorzieningen zijn afgestemd op de behoeftes van doelgroepen, is er een optimale situatie voor het versterken van de onderlinge samenwerking. Dit kan de toerist verleiden tot een langer verblijf in de gemeente. De gemeente ziet vooral kansen om samen met de markt doelgroepen te bedienen en meer bezoekers naar Twenterand te trekken. De gemeente Twenterand heeft de ambitie om de toerisme- en recreatiesector duurzaam te ontwikkelen en ruimtelijk economisch te versterken.

3.3.3 Toetsing van het initiatief aan het gemeentelijk beleid

De toekomstige gebruiksfuncties kunnen als passend worden aangemerkt in dit deel van het buitengebied. Het is een aanvulling op het al aanwezige recreatieve aanbod in de gemeente Twenterand, aangezien in de omgeving hoofdzakelijk verblijfsrecreatieve voorzieningen aanwezig zijn. Door dit initiatief wordt de recreatie- en toerismesector in het landelijk gebied versterkt. Het toestaan van volwaardige horeca op de bestaande kantine past bij de toekomstige activiteiten en omvang van de locatie. Ook draagt deze ontwikkeling bij aan de economische vitaliteit van de omgeving. Door functies te combineren ontstaat er een bredere economische basis. De extra bouwmogelijkheden zijn uitsluitend ter ondersteuning van de gebruiksfuncties.

Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de uitgangspunten van de 'Structuurvisie Twenterand' en de 'Nota Platteland'.

HOOFDSTUK 4 MILIEU-EN OMGEVINGSASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, geur, ecologie, archeologie & cultuurhistorie en water.

4.1 Geluid (Wet geluidhinder)

4.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

4.1.2 Situatie projectgebied

4.1.2.1 Wegverkeerslawaai

Ter plaatse van het projectgebied is uitsluitend de nieuwe bedrijfswoning aan te merken als geluidgevoelig object. Deze is gelegen binnen de wettelijke geluidszones van de Flierdijk, Twistweg en de Daarleseweg (N751). In artikel 74, lid 1 van de Wgh is aangegeven dat wegen aan weerszijden van de weg een wettelijke geluidszone hebben waarvan de grote is opgenomen in de onderstaande tabel:

a. In stedelijk gebied	
1°.	voor een weg, bestaande uit drie of meer rijstroken: 350 meter;
2°.	voor een weg, bestaande uit één of twee rijstroken genoemde geval: 200 meter;
b. In buitenstedelijk gebied:	
1°.	voor een weg, bestaande uit vijf of meer rijstroken: 600 meter
2°.	voor een weg, bestaande uit drie of vier rijstroken: 400 meter
3°.	voor een weg, bestaande uit één of twee rijstroken: 250 meter

De hiervoor genoemde zones gelden niet voor:

- wegen die zijn aangeduid als woonerf (art 74, lid 2 Wgh);
- wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt (art 74, lid 2 Wgh);

De voorkeursgrenswaarde voor de geluidbelasting L_{DEN} op de gevels van een woning ten gevolge van een weg bedraagt 48 dB. De afstand van de dichtstbijzijnde gevel van de toekomstige woning tot aan de Flierdijk bedraagt 10 meter en tot aan de Twistweg 115 meter (zie afbeelding 2.3 in paragraaf 2.2.1) voor het zoekgebied van de bedrijfswoning). De Flierdijk en de Twistweg betreffen wegen die hoofdzakelijk door bestemmingsverkeer worden gebruikt. Deze wegen kennen hierdoor een lage verkeersintensiteit. De Daarleseweg ligt op een afstand van 240 meter tot aan het recreatieterrein.

Gelet op de afstand tot de Daarleseweg en de lage verkeersintensiteit op de Flierdijk en Twistweg zal de gevelbelasting minder dan de voorkeursgrenswaarde (48 dB) bedragen. In het kader van het Bouwbesluit worden afhankelijk van de functie, eisen gesteld aan het optredende binnenniveau. Het maximaal toelaatbare binnenniveau bedraagt 33 dB in de woning. Conform het Bouwbesluit wordt als uitgangspunt genomen dat een gevel van een gebouw een minimale gevelwering (isolatiewaarde) heeft van 20 dB. In de toekomstige situatie zal dan ook sprake zijn van een acceptabel binnenniveau.

Gezien het vorenstaande is het uitvoeren van een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai niet noodzakelijk.

4.1.2.2 Railverkeerslawaai

In voorliggend geval is het aspect railverkeerslawaai niet van belang, aangezien er geen spoorweg in de directe omgeving aanwezig is.

4.1.2.3 Industrielawaai

In de omgeving van het projectgebied is geen gezoneerd bedrijventerrein, als bedoeld in de Wgh, aanwezig. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek Industrielawaai is derhalve niet noodzakelijk. Wat betreft de invloed van individuele bedrijvigheid op het projectgebied wordt verwezen naar paragraaf 5.5 (milieuzonering).

4.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor dit plan.

4.2 Bodemkwaliteit

4.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

4.2.2 Situatie projectgebied

In voorliggend geval is uitsluitend de bedrijfswoning van belang. De locatie voor de bedrijfswoning is in gebruik als recreatieterrein. Gezien het historisch gebruik is de locatie als milieuhygiënisch 'onverdacht' aangemerkt. De kwaliteit van de bodem is geschikt voor het toekomstige gebruik. Gezien het historisch gebruik kan worden afgezien van een bodemonderzoek.

4.2.3 Conclusie

De bodemkwaliteit vormt naar verwachting geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Algemeen

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer.

In de Wet milieubeheer staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet milieubeheer zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

4.3.1.1 *Besluit en de Regeling niet in betekende mate bijdragen*

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip “niet in betekenende mate” is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet milieubeheer vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

4.3.1.2 *Besluit gevoelige bestemmingen*

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet milieubeheer nodig.

4.3.2 **Situatie projectgebied**

Gelet op de aard en omvang van dit project, in verhouding tot categorieën van gevallen zoals beschreven in paragraaf 4.3.1.1 kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging.

Tot slot wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het 'Besluit gevoelige bestemmingen'.

4.3.3 **Conclusie**

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.4 **Externe veiligheid**

4.4.1 **Algemeen**

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe

ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen, per buisleiding of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

4.4.2 Situatie projectgebied

4.4.2.1 Algemeen

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In afbeelding 4.1 is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het projectgebied en omgeving weergegeven.

Afbeelding 4.1: Uitsnede Risicokaart (Bron: Risicokaart.nl)

Uit de inventarisatie blijkt dat de locatie:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

4.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het voornemen in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

4.5 Milieuzonering

4.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

4.5.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een tweetal gebiedstypen onderscheiden; 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer. Op basis van de VNG-uitgave wordt het buitengebied gerekend tot een met het omgevingstype 'rustige woonwijk' vergelijkbaar omgevingstype.

Het omgevingstype 'gemengd gebied' wordt in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' omschreven als een gebied met een matige tot sterke functiemenging waarbij bijvoorbeeld direct naast woningen andere functies voor kunnen komen zoals winkels, horeca en kleine bedrijven.

De richtafstanden (met uitzondering van het aspect gevaar) uit het omgevingstype rustige woonwijk kunnen, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsmaat worden verlaagd indien sprake is van een 'gemengd gebied'. Daarbij wordt in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' opgemerkt dat het vanuit het oogpunt van efficiënt ruimtegebruik de voorkeur verdient functiescheiding niet verder door te voeren dan met het oog op een goed woon- en leefklimaat noodzakelijk is.

Het projectgebied is gelegen in het buitengebied, waar geen sprake is van een matige of sterke functiemenging. Echter, aangezien het recreatieterrein naast een bungalowpark en een manege is gelegen, wordt in dit geval uitgegaan van het omgevingstype 'gemengd gebied'.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

4.5.3 Situatie projectgebied

4.5.3.1 Algemeen

Zoals reeds hiervoor genoemd wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

4.5.3.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast.

Bedrijfswoning

De functie 'wonen' betreft geen milieubelastende functie voor de omgeving.

Recreatieterrein

Een recreatieterrein is niet als specifieke activiteit opgenomen in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering'. Op de locatie worden sport, spel- en teambuildingactiviteiten georganiseerd. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om boogschieten, klimmen (klimbos) en kleinere spellen. Gezien de aard en omvang van de activiteiten zouden deze kunnen worden vergeleken met een veldsportcomplex. Hiervoor geldt een richtafstand van 50 meter ten opzichte van gevoelige functies binnen het gebiedstype rustige woonwijk (milieucategorie 3.1). De woningen in de omgeving liggen over het algemeen op meer dan 50 meter van het projectgebied. Uitzondering vormt de woning aan de Flierdijk 1. Aangezien deze woning naast een bungalowpark en een manege is gelegen, is het aanvaardbaar om voor deze woning de richtafstand voor gemengd gebied aan te houden (30 meter). De afstand van het projectgebied tot aan het bouwvlak binnen de bestemming 'Recreatie' bedraagt circa 26 meter. In dit geval wordt deze afstand als aanvaardbaar beschouwd, aangezien in de bestaande situatie ook een recreatieterrein aanwezig is. Door deze ruimtelijke ontwikkeling komt het recreatieterrein niet dichterbij de woning te liggen en derhalve is er geen sprake van een aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden.

4.5.3.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functie hinder ondervindt van bestaande milieubelastende functies in de omgeving. Met dit plan wordt een milieugevoelig object (bedrijfswoning) toegestaan.

In de omgeving van het projectgebied komen zowel recreatieve bedrijven als agrarische bedrijven voor. Aan de Flierdijk 3 is een bungalowpark en een manege gesitueerd. Een bungalowpark is niet aan te merken als een milieubelastende functie en is daarom niet opgenomen in de VNG-uitgave. Een manege kan op basis van de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' het beste worden vergeleken met 'Maneges' (milieucategorie 3.1). De richtafstanden bedragen 50 meter voor het aspect geur, 30 meter voor de aspecten stof en geluid en 0 meter voor het aspect gevaar. Aangezien de nieuwe bedrijfswoning naast een bungalowpark, manege en recreatieterrein komt te liggen, is het aanvaardbaar om voor deze woning de richtafstand voor gemengd gebied aan te houden (30 meter). De afstand tussen het zoekgebied voor de bedrijfswoning en het bouwvlak binnen de bestemming 'Sport' bedraagt 50 meter (zie afbeelding 2.3 in paragraaf 2.2.1 voor zoekgebied bedrijfswoning). Hiermee wordt voldaan aan de richtafstanden.

Daarnaast komt er in de omgeving van het projectgebied één agrarisch bedrijf voor. Bij veehouderijen geldt het aspect geur als grootste richtafstand. Bij veehouderijen zijn echter niet de adviesafstanden maar de wettelijk aan te houden afstanden of de berekenende geuremissiecontouren voor vergunningplichtige veebedrijven bepalend zijn. Hier wordt in paragraaf 4.6 nader op ingegaan. Indien het aspect geur buiten beschouwing wordt gelaten geldt een grootste richtafstand van 50 meter voor het aspect geluid. In voorliggend geval bedraagt de afstand tussen de bedrijfswoning (zie afbeelding 2.3 in paragraaf 2.2.1) en het bouwvlak van het meest nabijgelegen agrarisch bedrijf (Twistweg 2) circa 230 meter. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de richtafstand. Er mag derhalve van worden uitgegaan dat ter plaatse van de bedrijfswoning sprake is van een goed woon- en leefklimaat en het agrarisch bedrijf niet wordt belemmerd in haar bedrijfsvoering.

4.5.4 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.6 Geur

4.6.1 Algemeen

4.6.1.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader vergunningverlening, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijke vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien en paarden) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat, binnen een concentratiegebied, de geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 3 odour units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 14 odour units per kubieke meter lucht.

De definitie van een geurgevoelig object luidt: *gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.*

4.6.1.2 Activiteitenbesluit

Vanaf 1 januari 2013 is het Activiteitbesluit ook van toepassing op agrarische activiteiten. Het Besluit landbouw milieubeheer is tegelijkertijd komen te vervallen. Agrarische bedrijven hebben geen vergunning meer nodig als al hun activiteiten onder de reikwijdte van het Activiteitenbesluit vallen. Dit zijn type B-bedrijven, zoals veehouderijen, kinderboerderijen (en andere bedrijven die kleinschalig dieren houden), glastuinbouwbedrijven, bedrijven met teelt in gebouwen, bedrijven met open teelt, agrarische loonwerkers en losse opslagen (bijvoorbeeld mest).

Voor geurhinder is in het Activiteitenbesluit een soortgelijk beoordelingskader opgenomen als in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Zo gelden binnen en buiten de bebouwde kom dezelfde normen als in de Wgv. Ook de geurbelasting wordt bepaald volgens het bepaalde in de Wgv. Hetzelfde geldt voor het meten van de afstanden.

4.6.2 Situatie projectgebied

In de directe omgeving van het projectgebied is één agrarisch bedrijf aanwezig. De afstand tussen het agrarisch bouwvlak (Twistweg 2) en de bedrijfswoning bedraagt circa 230 meter. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de vaste afstanden (50 meter buiten de bebouwde kom) zoals genoemd in de Wet geurhinder en veehouderij.

Daarnaast is aan de Flierdijk 3 een manege aanwezig. Deze manege kan aangemerkt worden als een paardenhouderij. Aangezien het geurgevoelige object (bedrijfswoning) buiten de bebouwde kom is gelegen, geldt een vaste afstand 50 meter. De afstand tussen de manege en de bedrijfswoning bedraagt minimaal 50 meter (zie afbeelding 2.3 in paragraaf 2.2.1). Gezien de onderlinge afstand mag ervan worden uitgegaan dat ter plaatse van de nieuwe bedrijfswoning sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Omgekeerd vormt de nieuwe bedrijfswoning geen belemmering, gelet op de minimale afstandseis van 50 meter bij nieuwe stallen en de daadwerkelijke onderlinge afstand.

4.6.3 Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor dit plan.

4.7 Ecologie

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

4.7.1 Gebiedsbescherming

4.7.2.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

Het projectgebied bevindt zich op een afstand van circa 3,5 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'. Gelet op de aard van voorgenomen activiteit en de afstand tot aan Natura 2000-gebieden wordt geconcludeerd dat de in dit plan besloten ontwikkeling geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

4.7.2.2 Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Het Natuur Netwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij' - principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNN is gelegen op circa 3,5 kilometer afstand. Gezien de afstand van de locatie tot het NNN, de aard van de ontwikkeling wordt geconcludeerd dat er geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

4.7.2 Soortenbescherming

4.7.2.1 Algemeen

Wat betreft de soortenbescherming is de Flora- en faunawet van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet er worden bekeken of hier een vrijstelling voor geldt anders moet er een ontheffing worden gevraagd.

Natuurbank Overijssel heeft een Quickscan natuurwaardenonderzoek (Flora- en faunawet) voor de locatie uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek worden hieronder nader toegelicht. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar bijlage 1.

4.7.2.2 Situatie projectgebied

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische grondgebonden zoogdiersoorten. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequenties.

Amfibieën

Het plangebied lijkt geschikt functioneel leefgebied voor sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequenties.

Vogels

Het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische vogelsoorten behoort. Vermoedelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in het plangebied. Van deze soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd; niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het verwijderen van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om dergelijke activiteiten uit te voeren is augustus-februari. De functie van het plangebied als foerageergebied wordt niet aangetast en leidt daarom niet tot wettelijke consequenties.

Vleermuizen

Er zijn in het plangebied geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een vaste verblijfplaats in het plangebied bezetten. Het is aannemelijk te veronderstellen dat het plangebied door verschillende vleermuissoorten benut zal worden als foerageergebied. Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequenties.

Mits rekening wordt gehouden met de bescherming van bezette vogelnesten, leidt de voorgenomen activiteit niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75c van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Overigens wordt benadrukt dat rekening wordt gehouden met de in artikel 2 van de Flora- en faunawet opgenomen zorgplichtbepaling.

4.7.3 Conclusie

Het plan brengt geen significant negatieve effecten op het NNN en het Natura 2000-gebied met zich mee. Daarnaast worden er geen nadelige effecten voor de beschermde flora en fauna verwacht.

4.8 Archeologie & cultuurhistorie

4.8.1 Archeologie

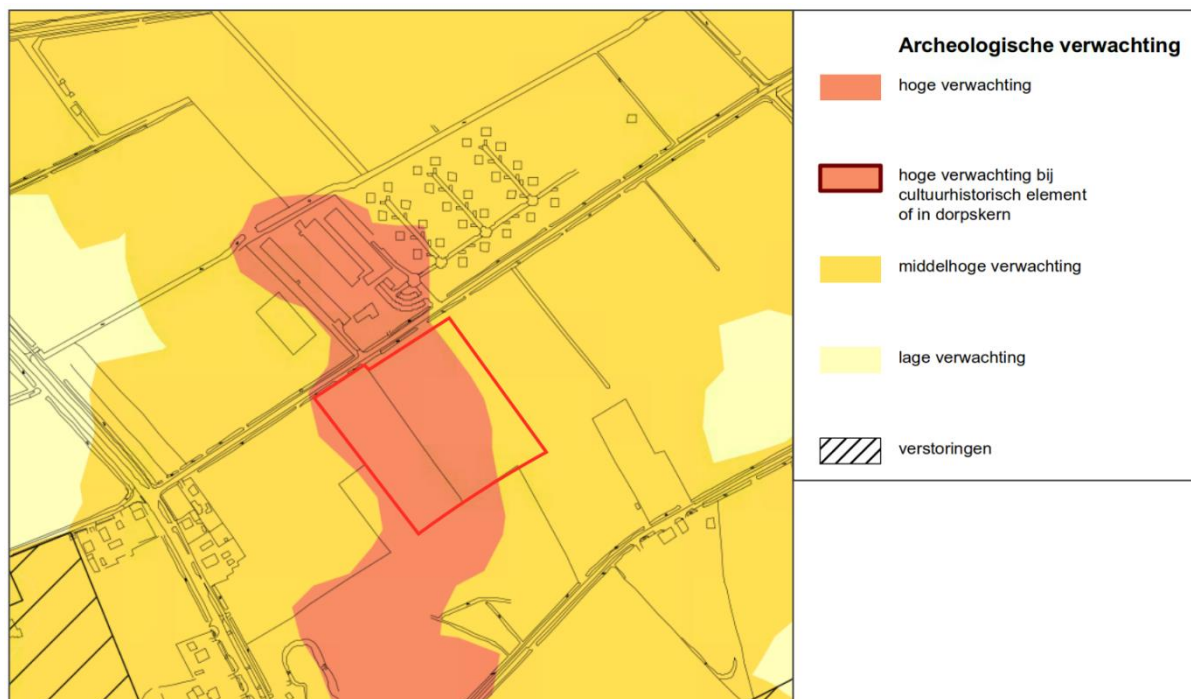
4.8.1.1 Algemeen

Op 1 september 2007 is de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz), een wijziging op de Monumentenwet 1988, van kracht geworden. Deze wijziging brengt met zich mee dat gemeenten een archeologische zorgplicht hebben gekregen en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relictten die in het projectgebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek.

Als blijkt dat in het projectgebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.8.1.2 Situatie projectgebied

De gemeente Twenterand beschikt over een archeologische verwachtingskaart. Een uitsnede van deze kaart, met daarin weergegeven de locatie van het projectgebied, is opgenomen in afbeelding 4.2.

Afbeelding 4.2: Uitsnede gemeentelijke archeologische verwachtingskaart (Bron: Gemeente Twenterand)

Het projectgebied is gelegen in een gebied met een middelhoge c.q. hoge verwachting.

In gebieden met een middelhoge en hoge archeologische verwachting geldt dat een archeologisch onderzoek noodzakelijk is bij ingrepen dieper dan 40 cm en met een oppervlakte gelijk aan of groter dan 2.500 m².

Aangezien dit plan niet voorziet in bodemingrepen met een oppervlakte gelijk of groter dan 2.500 m² is het uitvoeren van een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

4.8.2 Cultuurhistorie

4.8.2.1 Algemeen

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze in 2019 in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan "een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden" dient te bevatten.

4.8.2.2 Situatie projectgebied

Er bevinden zich, op basis van de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Overijssel, in het projectgebied zelf geen rijks- dan wel gemeentelijke monumenten of andere cultuurhistorische waarden. In de directe omgeving van het projectgebied komen eveneens geen monumenten of cultuurhistorische waarden voor.

4.8.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt er geen archeologisch onderzoek nodig is. Tevens is er geen sprake van negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden.

4.9 Water

4.9.1 Beleid Waterschap Vechtstromen

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe, Drents Overijsselse Delta en Zuiderzeeland. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen een Waterbeheerplan opgesteld.

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen heeft in de vergadering van 7 oktober 2015 het 'Waterbeheerplan 2016-2021' vastgesteld.

In het Waterbeheerplan is aangegeven hoe het waterschap zijn taken de komende jaren (2016 tot 2021) wil uitvoeren. In het plan zijn doelen en maatregelen gesteld voor de thema's waterveiligheid, voldoende water, schoon water en het zuiveren van afvalwater. Deze zijn gericht op het:

- voorkomen of beperken van overstromingen, wateroverlast en droogte;
- beschermen en verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater en het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem;
- het effectief en efficiënt behandelen van afvalwater in de afvalwaterzuiveringsinstallaties.

4.9.2 Situatie projectgebied

Het planvoornemen heeft weinig tot geen gevolgen voor de waterhuishouding. In de nieuwe situatie zal het verhard oppervlakte, in verhouding tot de oppervlakte van het projectgebied, minimaal toenemen. Het afvalwater wordt via het bestaande rioolwaterstelsel afgevoerd. Het hemelwater wordt geïnfiltreerd; hiervoor is in het projectgebied voldoende ruimte aanwezig. Het realiseren van aanvullende waterberging is hierdoor niet noodzakelijk.

HOOFDSTUK 5 UITVOERBAARHEID

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

Eventuele planschade komt voor rekening van de initiatiefnemer. Hiertoe wordt een overeenkomst gesloten tussen de initiatiefnemer en de gemeente. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd en is op grond van artikel 6.12 Wro geen exploitatieplan nodig.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.1 Bro is vooroverleg vereist met het waterschap en met de diensten van de provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Het vooroverleg met de overlegpartners wordt, indien benodigd, gevoerd in het kader van het nog op te stellen (actualisatie)bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Twenterand.

Ten tijde van de procedure van het (actualisatie)bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Twenterand, wordt voor eenieder gelegenheid geboden tot het indienen van zienswijzen.

BIJLAGE BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1 Quickscan natuurwaardenonderzoek

Quickscan Natuurwaardenonderzoek

Flierdijk 4 in Den Ham

In het kader van de Flora- & Faunawet en Natuurbeschermingswet

Colofon

Quickscan Natuurwaardenonderzoek Flierdijk 4 in Den Ham

In het kader van de Flora- & Faunawet en Natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: W. Bekke

Projectnummer en versie: 969, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 9-1-2017
Ligging projectgebied: Flierdijk 4 in Den Ham		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

[@natuurbankOverijssel](https://twitter.com/natuurbankOverijssel)

Inhoudsopgave

Corrigendum in verband met de Wet natuurbescherming.....	3
Samenvatting.....	6
1 Inleiding.....	7
2 Het plangebied.....	8
2.1 Situering.....	8
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	8
3 Voorgenomen activiteiten.....	9
3.1 Algemeen.....	9
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	9
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	9
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	9
4 Gebiedsbescherming.....	10
4.1 Algemeen.....	10
4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied.....	10
4.3 Natuurnetwerk Nederland.....	10
4.4 Slotconclusie.....	11
5 Soortenbescherming; het onderzoek.....	12
5.1 Methode.....	12
5.2 Verwachting.....	13
5.3 Resultaten.....	13
5.4 Toetsingskader.....	14
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	15
5.6 Historische gegevens.....	16
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	16
6 Conclusies en advies.....	17

Corrigendum in verband met de Wet natuurbescherming

1. Inleiding

In voorliggend rapport is de voorgenomen (ruimtelijke) ingreep getoetst aan de Flora- en faunawet. Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Met deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd. Bovendien sluit het instrumentarium van de Wet natuurbescherming aan op het huidige omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet.

Met de Wet natuurbescherming komt de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen in het kader van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ingrepen in principe bij de provincies te liggen. In onderstaande tekst wordt het nieuwe wettelijk kader gepresenteerd en afgesloten met een toetsing van de onderzoeksresultaten van het uitgevoerde onderzoek aan de Wet natuurbescherming.

2. De Wet natuurbescherming

2.1 Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

2.2 Soortenbescherming en het nee, tenzij principe

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

2.3 Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren

en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

2.4 Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

2.5 Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1 Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.

2 Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.

3 Tenslotte is er een beschermingsregime voor ‘andere soorten’ waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
bruine kikker	Rana temporaria
gewone pad	Bufo bufo
kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
meerkikker	Pelophylax ridibundus
middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
aardmuis	Microtus agrestis

bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
bunzing	<i>Mustela putorius</i>
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
dwergpspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
egel	<i>Erinaceus europeus</i>
gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
haas	<i>Lepus europeus</i>
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
ree	<i>Capreolus capreolus</i>
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
vos	<i>Vulpes vulpes</i>
wezel	<i>Mustela nivalis</i>
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

3 Toetsing aan Wet natuurbescherming

In onderstaande alinea worden de onderzoeksresultaten uit 2016 getoetst aan Wet natuurbescherming die vanaf 1-1-2017 het wettelijk kader vormt voor soort- en gebiedsbescherming.

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van verschillende grondgebonden zoogdier-, vleermuis-, amfibieën- en vogelsoorten.

Vermoedelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in het plangebied. Van deze soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd; niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het vernielen van bezette nesten en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd. Exploitatie van het plangebied, mits bezoekers op gebaande paden blijven en dicht struikgewas in de maanden april-juni mijden, hoeft niet te leiden tot het verstoren van bezette vogelnesten en het verwonden/doden van vogels.

Vermoedelijk benutten verschillende vleermuissoorten het plangebied als foerageergebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt deze functie niet aangetast. Hierdoor leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Mogelijk bezetten sommige grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verwonden en doden' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming.

Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer, heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied.

Mits rekening wordt gehouden met de bescherming van bezette vogelnesten, leidt de voorgenomen activiteit niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. De Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Overijssel vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de wijziging van het bestemmingsplan voor een perceel op het adres Flierdijk 4 in Den Ham. Er zijn concrete plannen om het perceel te benutten en in te richten t.b.v. outdoor-activiteiten en de bouw van een woning en berging. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd (natuur)gebied.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, doden en verwonden van soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten omgegaan dient te worden. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette- en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, amfibieën-, vogel-, en vleermuissoorten. Andere beschermde soortgroepen zijn tijdens het veldonderzoek niet vastgesteld en het plangebied wordt als een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten beschouwd.

Vermoedelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in het plangebied. Van deze soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd; niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het vernielen van bezette nesten en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd. Exploitatie van het plangebied, mits bezoekers op gebaande paden blijven en dicht struikgewas in de maanden april-juni mijden, hoeft niet te leiden tot het verstoren van bezette vogelnesten en het verwonden/doden van vogels.

Vermoedelijk benutten verschillende vleermuissoorten het plangebied als foerageergebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt deze functie niet aangetast. Hierdoor leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet.

Mogelijk bezetten sommige grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied. Deze soorten staan allen vermeld in tabel 1 van de Ff-wet of zijn niet beschermd (mol). Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Mits rekening wordt gehouden met de bescherming van bezette vogelnesten, leidt de voorgenomen activiteit niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75c van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Het plangebied behoort tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer, heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. De Ff-wet, Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

1 Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de wijziging van het bestemmingsplan voor een perceel op het adres Flierdijk 4 in Den Ham. Er zijn concrete plannen om het perceel te benutten en inte richten t.b.v. outdoor-activiteiten en de bouw van een woning en berging. Er zijn concrete plannen om het perceel te benutten voor outdoor-activiteiten en er zijn plannen om een berging te bouwen. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermd planten en dieren en beschermd nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd (natuur)gebied.

Toepasbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten. Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Ff-wet gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan. Ten tweede wordt aangegeven in deze rapportage op welke wijze de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Ff-wet uitgevoerd kan worden. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist is.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gelegen nabij Flierdijk 4 in Den Ham. Het ligt in het buitengebied, circa 1,5 kilometer ten zuidoosten van Den Ham. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het deelgebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. (bron: PDOK).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit bos, grasland, erfverharding en bebouwing. Het bos bestaat uit een gemengde opstand met grove den, douglasspar, berk en zomereik met plaatselijk ondergroei van braam. Het grasland bestaat uit gazon met verspreid enkele inheemse loofbomen (zomereik). In het midden van het perceel staan een woning en een houten schuur. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailopname van plangebied. Het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid. (Bron: PDOK)

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De eigenaar wil het volledige perceel benutten ten behoeve van recreatie. Daartoe wordt een klimparcours aangelegd in het bos en bouwwerken (geen gebouwen zijnde) gebouwd op het recreatieterrein. Daarnaast is er een concreet voornemen om een nieuwe berging van 200m² en een bedrijfswoning te bouwen in het plangebied.

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Flora- en faunawet:

- Bouwrijp maken bouwplaats voor berging en woning.
- Bouwen berging en woning.
- Aanleggen en gebruik bouwwerken t.b.v. outdoor-activiteiten (maximaal 9 meter hoog) in bos en naastgelegen recreatieterrein

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid en menselijke betreding van het perceel tijdens outdoor-activiteiten.
- Geluid tijdens de aanleg van de berging.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermd natuurgebied of beschermde soorten buiten het plangebied. Mogelijk is tijdens outdoor-activiteiten geluid waarneembaar buiten het plangebied. Dit effect is incidenteel en kortstondig en zullen niet leiden tot verstoring van beschermde faunasoorten.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

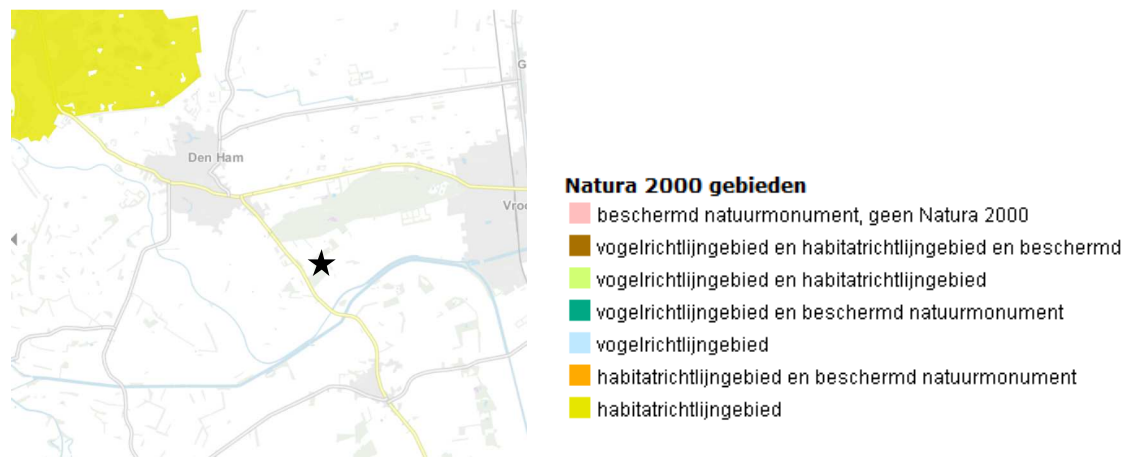
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied behoort niet tot Natura 2000-gebied. Gronden die tot Natura2000-gebied behoren liggen op minimaal 3,5 kilometer afstand van dit deelgebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura 2000-gebied nabij het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de ster aangeduid. (bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. Dat betekent dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect heeft op gebieden buiten het plangebied, zoals Natura2000-gebied.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN” waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang

waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde NNN-spelregels: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het NNN

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Gronden die tot het NNN behoren liggen op minimaal 3,5 kilometer afstand van het plangebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van het NNN in de omgeving van deelgebied Grensweg 1 weergegeven.

Ligging van het NNN en waardevolle wateren nabij het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met ster aangeduid. (Bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden buiten het plangebied, zoals het Nationaal Natuurnetwerk.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op het NNN. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden buiten het plangebied, zoals het Natuurnetwerk Nederland en Natura2000-gebied. Er is geen nader onderzoek nodig in het kader van gebiedsbescherming en er hoeft geen ontheffing van de Omgevingsverordening Overijssel of Natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 9 december 2016 tijdens de daglichtperiode (vroegge middag) bezocht. Het plangebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Er is gebruik gemaakt van een verrekijker (Zeiss 10x40b).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Veldbezoek door ervaren ecooloog¹
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- De zoogdieren van Overijssel (Douma 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek al zijn voorjaars- en zomerbloeiers soms lastig te vinden begin december. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels. De onderzoeksperiode is niet geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogelsoorten vast te stellen, omdat vogels begin december weinig tot geen territoriumindicerend gedrag vertonen en de meeste zomergasten vertrokken zijn op weg naar hun winterverblijfplaatsen. Op basis van een beoordeling van de landschapsecologische kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden welke vogels mogelijk in het plangebied nestelen.

Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar matig geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Begin december hebben de meeste vleermuissoorten hun winterverblijfplaats bezet, maar tijdens 'warme' avonden (met temperatuur + 10°C) kunnen sommige vleermuissoorten, zoals de gewone dwergvleermuis, nog wel actief zijn.

Er is onder andere gekeken naar graaf-, vaat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen van grondgebonden zoogdieren. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor grondgebonden zoogdieren.

Het plangebied is onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen en (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is gekeken naar mogelijke verblijfplaatsen in gebouwen en bomen. Daarnaast is de mogelijke functie van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen beoordeeld aan de hand van landschappelijke kenmerken, zoals beplanting en beplantingsvormen.

¹ Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreide. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks 120-140 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland.

Amfibieën en reptielen

De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Deze soorten hebben begin december hun winterverblijfplaats betrokken en bevinden zich in verblijfplaatsen in de grond of onder takkenhopen, bladeren, of stenen. Op basis van landschappelijke kenmerken kan een goede beoordeling gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied voor beschermde amfibieën- en reptielensoorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten in het plangebied ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten in het plangebied ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kevers en mieren omdat functioneel leefgebied voor beschermde kever- en mierensoorten in het plangebied ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde vissen en kreeftachtige omdat functioneel leefgebied voor beschermde vissoorten en kreeftachtige in het plangebied ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat onderstaande soortgroepen in de verschillende deelgebieden voorkomen:

- Grondgebonden zoogdieren
- Amfibieën
- Vogels
- Vleermuizen

5.3 Resultaten

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische grondgebonden zoogdiersoorten als haas, eekhoorn, konijn, ree, vos, bunzing, steenmarter, bosmuis, veldmuis, bosspitsmuis, rosse woelmuis en mol. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat dassen het gebied benutten als functioneel leefgebied.

Voorgenoemde soorten benutten het plangebied als foerageergebied, terwijl soorten als bosmuis, veldmuis, rosse woelmuis, bosspitsmuis, rosse woelmuis en mol mogelijk ook vaste verblijf- en voortplantingsplaatsen in het plangebied bezetten.

Amfibieën

Begin december zijn amfibieën niet zichtbaar aan de oppervlakte, maar het plangebied lijkt geschikt functioneel leefgebied voor sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamanders. In de zuidoosthoek van het plangebied ligt een kleine vijver. Deze vormt mogelijk een voortplantingslocatie voor deze soorten. Het landmilieu wordt door voorgenoemde soorten vermoedelijk benut als foerageergebied en winterrustplaats. Amfibieën kunnen

winterrustplaatsen bezetten onder bladeren, takkenhopen, in de grond en onder water. Gelet op de beperkte omvang van de vijver en de ligging op enige afstand van grotere voortplantingswateren, benutten vermoedelijk slechts kleine aantallen amfibieën het plangebied als functioneel leefgebied.

Vogels

Er zijn geen directe aanwijzingen gevonden, maar het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische vogelsoorten behoort. Soorten als buizerd, sperwer, havik, torenvalk, bosuil, ransuil, kool-, pimpel-, zwarte- en kuifmees, glanskop, goudhaan, merel, zanglijster, grote bonte specht, boomklever, tjiftjaf, vink, gaai en zwarte kraai benutten het plangebied mogelijk als foerageergebied. Het is niet uitgesloten dat sommige van deze soorten het plangebied ook benutten als nestplaats, met uitzondering van de roofvogels, uilen, zwarte kraai en grote bonte specht. Van deze soorten zijn geen oude nesten gevonden. Vogels kunnen nestelen in vogelkastjes, in bomen, struiken en in de dichte vegetatie op de grond.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn vleermuissoorten die bij voorkeur een vaste verblijfplaats in natuurlijke hopen in bomen bezetten en er zijn soorten die bij voorkeur een verblijfplaats in gebouwen bezetten. Er zijn in het plangebied geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een vaste verblijfplaats in het plangebied bezetten. Potentiële verblijfplaatsen in bomen zijn niet aangetroffen en de bebouwing in het plangebied wordt als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd.

Foerageergebied

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de geschikte periode van de dag waarop foeragerende vleermuizen te zien zijn. Tevens is de periode in het jaar ongeschikt om foeragerende vleermuizen waar te nemen omdat de meeste vleermuissoorten zich begin december teruggetrokken hebben in hun winterverblijfplaats. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, is het aannemelijk te veronderstellen dat het plangebied door verschillende vleermuissoorten benut zal worden als foerageergebied. Daarbij gaat het mogelijk om soorten als gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootvleermuis. Deze soorten foerageren mogelijk langs de kronen en randen van de bomen in het plangebied.

Vliegroute

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Voor het doden, verwonden en verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling indien de werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor doden, verwonden en verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt deze vrijstelling ook, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en -leefgebieden, evenals bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoren, doden of verwonden van deze soorten is een ontheffing noodzakelijk.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen

omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

De Wet Natuurbescherming wordt per 1 januari 2017 ingevoerd. Tijdens de afhandeling van de ruimtelijke procedure van dit project kan het wettelijk kader dus gewijzigd worden.

Er is overgangsrecht vastgesteld, waarbij ontheffingen die worden aangevraagd voor 1 januari 2017 afgehandeld worden onder het nu geldende juridische toetsingskader. Dat houdt in dat mogelijk maatregelen voor soorten moeten worden getroffen die nu nog wel beschermd zijn en na 1 januari niet meer.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Grondgebonden zoogdieren

Door het gebruik van het plangebied als outdoor-centre worden normaal gesproken geen grondgebonden zoogdieren verstoord, verwond of gedood. De functie van het plangebied als foerageergebied voor grondgebonden zoogdieren wordt niet aangetast en de soorten die een vaste rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten staan allen vermeld in tabel 1 van de Ff-wet of zijn niet beschermd (mol). Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Amfibieën

Door het gebruik van het plangebied als outdoor-centre worden normaal gesproken geen amfibieën verstoord, verwond of gedood. De in het plangebied voorkomende amfibieënsoorten staan allen vermeld in tabel 1 van de Ft-wet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Vogels

De functie van het plangebied als foerageergebied wordt niet aangetast en leidt daarom niet tot wettelijke consequenties. Vermoedelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in het plangebied. Van de vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaatsen. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het verwijderen van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om dergelijke activiteiten uit te voeren is augustus-februari.

Exploitatie van het plangebied, mits bezoekers op gebaande paden blijven en dicht struikgewas in de maanden april-juni mijden, hoeft niet te leiden tot het verstoren van bezette vogelnesten en het verwonden/doden van vogels. Exploitatie van het plangebied als outdoor-centre hoeft niet te leiden tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in het plangebied. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Foerageergebied

De functie als foerageergebied wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vliegrouete

Het plangebied heeft geen functie als vliegrouete voor vleermuizen. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden soorten (vaste rust- of voortplantingslocatie in plangebied)	Diverse soorten tabel 1, geen soorten tabel 2-3	Niet van toepassing	Geen
Zoogdieren; grondgebonden soorten (foerageergebied)	Diverse soorten tabel 1, steenmarter (tabel 2), geen soorten tabel 3	Niet van toepassing	Geen
Vogels; foerageergebied	Diverse soorten (allen tabel 3)	Niet van toepassing	Geen
Vogels; bezette nesten	Diverse soorten (allen tabel 3)	Art. 9,12	Dichte vegetatie betreden buiten voortplantingsperiode
Vogels; jaarrond beschermde nesten en nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; foerageergebied	Diverse soorten (allen tabel 3)	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen en vliegrouete	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

* *Toelichting verbodsbepalingen tabel:*

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6 Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, doden en verwonden van soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten omgegaan dient te worden. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette- en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, amfibieën-, vogel-, en vleermuissoorten. Andere beschermde soortgroepen zijn tijdens het veldonderzoek niet vastgesteld en het plangebied wordt als een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten beschouwd.

Vermoedelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in het plangebied. Van deze soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd; niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het vernielen van bezette nesten en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd. Exploitatie van het plangebied, mits bezoekers op gebaande paden blijven en dicht struikgewas in de maanden april-juni mijden, hoeft niet te leiden tot het verstoren van bezette vogelnesten en het verwonden/doden van vogels.

Vermoedelijk benutten verschillende vleermuissoorten het plangebied als foerageergebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt deze functie niet aangetast. Hierdoor leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet.

Mogelijk bezetten sommige grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied. Deze soorten staan allen vermeld in tabel 1 van de Ff-wet of zijn niet beschermd (mol). Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Mits rekening wordt gehouden met de bescherming van bezette vogelnesten, leidt de voorgenomen activiteit niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75c van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Het plangebied behoort tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer, heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermd gebied buiten het plangebied. De Ff-wet, Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art. 75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage

